

Sygnatura akt **VI U 2439/15**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 21 kwietnia 2017 roku

Sąd Rejonowy Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Kowalska

Protokolant: protokolant sądowy Anna Buńka

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2017 roku w Poznaniu

odwołania **T. K.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w P.

z dnia 16 lutego 2015 roku znak (...)

w sprawie: T. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w P.

przy udziale zainteresowanej M. P.

o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy po zm. H. K.

oddala odwołanie

SSR Anna Kowalska

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. decyzją z dnia 16 lutego 2015 r. znak: (...) na podstawie przepisów art.3 ust. 1, art.6 ust.1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jednolity - Dz. U. z 2009 r., nr 167, poz. 1322 ze zmianami) po rozpoznaniu wniosku złożonego w dniu 29 lipca 2014r. odmówił T. K. prawa do jednorazowego odszkodowania w związku z wypadkiem przy pracy w dniu 23 maja 2014 r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony H. K. był zatrudniony na stanowisku kierowcy ciągnika siodłowego (...) wraz z załączoną naczepą w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowo-Handlowym (...). W dniu zdarzenia tj. 23 maja 2014r. H. K. wykonywał czynności kierowcy polegające na transporcie stłuczki od klienta do miejsca docelowego. Około godz. 15:00 podczas prowadzenia pojazdu uległ wypadkowi. Poszkodowany w pewnym momencie zjechał na lewą stronę drogi, następnie na lewe pobocze i uderzył w stojące przy poboczu drzewa. W wyniku tego zdarzenia ubezpieczony doznał urazów ciała w postaci: urazu głowy, zniekształcenia obojczyka prawego oraz rany przedramienia prawego. W trakcie podjętych czynności medycznych H. K. zmarł.

W związku z tym, że z punktu 5 protokołu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy H. K. sporządzonego przez zakład pracy nie wynika, przyczyna zewnętrzna zdarzenia, a jest to przesłanka konieczna do uznania zdarzenia za wypadek przy pracy i tym samym wypłaty świadczeń z ustawy wypadkowej, organ rentowy przeprowadził postępowania w sprawie. Jednoznacznie z opinii biegłego lekarza wynika, że H. K. w dniu 23 maja 2014r. zmarł

śmiercią naturalną z przyczyn chorobowych samoistnych z powodu świeżego zawału mięśnia sercowego. Zatem zgon w dniu 23 maja 2014r. nie nastąpił na skutek obrażeń doznanych przez pracownika w czasie wypadku komunikacyjnego. Zespół powypadkowy w punkcie 5 protokołu powypadkowego z dnia 17 lipca 2014r. ustalił, że przyczyną wypadku było nadmierne obciążenie psychiczne poszkodowanego spowodowane stresem związanym np. z sytuacjami zagrożenia życia, które mogło być podczas wykonywania pracy kierowcy, długotrwałe prowadzenie pojazdu w wymuszonej pozycji ciała, niekorzystne warunki atmosferyczne -wysokie temperatury, czego skutkiem był zawał serca. Ze stanu sprawy nie wynika, by w dniu zdarzenia doszło do nadmiernego przeciążenia organizmu, co można byłoby uznać za czynnik zewnętrzny - spustowy zaistniałego zdarzenia. Ponadto czynności wykonywane w dniu zdarzenia należały do zwykłych, codziennych obowiązków pracowniczych. Nie wykazano ich nadmierności, czy też dodatkowych okoliczności, które można określić jako współprzyczyny zdarzenia. Z protokołu powypadkowego nie wynika jednoznacznie, że do zawału serca doszło z przyczyny zewnętrznej, a podane czynniki mieszczą się granicach normy, które każdy przeciętny organizm jest w stanie znieść bez istotnego uszczerbku na zdrowiu, wobec czego w ocenie organu rentowego nie można zdarzenia z dnia 23 maja 2014r. uznać za wypadek przy pracy.

Z ww. rozstrzygnięciem nie zgodziła się odwołująca – T. K., która w przepisany trybie i terminie wniosła od powyższej decyzji odwołanie domagając się zmiany zaskarżonej decyzji w całości. Odwołująca podniosła, że jej mąż poniósł śmierć na skutek świeżego zawału mięśnia sercowego, który był spowodowany wyłącznie przyczyną zewnętrzną jaką były okoliczności opisane w pkt 5 protokołu powypadkowego z dnia 17 lipca 2014r. tj. „nadmierne obciążenie psychiczne poszkodowanego spowodowane stresem związanym np. z sytuacjami zagrożenia życia, które mogło być podczas wykonywania pracy kierowcy, długotrwałe prowadzenie pojazdu w wymuszonej pozycji ciała, niekorzystne warunki atmosferyczne -wysokie temperatury”. Odwołująca wniosła o uznanie zdarzenia z dnia 23 maja 2014r. za wypadek przy pracy i przyznanie jej z tego tytułu jednorazowego odszkodowania.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał swoją decyzję i wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji o braku przyczyny zewnętrznej zdarzenia z dnia 23 maja 2014r.

Postanowieniem z dnia 1 czerwca 2015r. Sąd wezwał do udziału w postępowaniu w charakterze zainteresowanego M. P. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe (...).

W toku postępowania strony podtrzymały prezentowane w sprawie stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

H. K. (ur. (...)) był zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od 1 października 2011r. w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowo-Handlowym (...) na stanowisku kierowcy. Z tego tytułu podlegał ubezpieczeniu wypadkowemu, w tym w dniu 23 maja 2014 r. H. K. rozpoczął pracę w poniedziałek a kończył w piątek co 2- 3 dni zjeżdżał na bazę w Ś..

W dniu 23 maja 2014 r. pracując jako kierowca ciągnika siodłowego marki (...) z naczepą transportował stłuczkę szklaną od klienta z Z. do miejsca docelowego -G.. Tego dnia panowały trudne warunki atmosferyczne- była wysoka temperatura 30stopni C. H. K. nie korzystał z klimatyzacji. Na H. K. spoczywała w tym dniu presja w związku z potrzebą szybkiego załadunku. Około godziny 15:00 podczas prowadzenia pojazdu na drodze krajowej nr (...) z kierunku miejscowości G. w kierunku miejscowości P. uległ wypadkowi. Poszkodowany w pewnym momencie zjechał na lewą stronę drogi, następnie na lewe pobocze i uderzył w stojące przy poboczu drzewa. W wyniku tego zdarzenia ubezpieczony doznał urazów ciała w postaci: urazu głowy, zniekształcenia obojczyka prawego oraz rany przedramienia prawego. Poszkodowany został przetransportowany helikopterem do szpitala w P., gdzie w trakcie podjętych czynności medyczno-ratunkowych H. K. zmarł.

Sekcja zwłok wykazała występowanie u zmarłego zaawansowanej miażdżycy naczyń wieńcowych i aorty, przerost mięśnia sercowego, stan po przebyłym zawale serca w obrębie ściany tylnej, ognisko świeżego zawału serca podwiersiowego w obrębie ściany bocznej.

Zainteresowany w dniach 14 lipca 2014r. do 17 lipca 2014r. dokonał ustaleń dotyczących okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy jakiemu w dniu 23 maja 2014r. uległ H. K.. W dniu 17 lipca 2014r. sporządzono protokół nr (...)r. w którym stwierdzono, że prawdopodobną przyczyną wypadku był nadmierne obciążenie psychiczne poszkodowanego spowodowane stresem związane z pracą kierowcy. Wskazano, że w dniu wypadku oraz w całym tygodniu pracy panowała wysoka temperatura (30 stopni C). Stres związany z sytuacjami zagrożenia życia, które towarzyszą pracy kierowcy, monotypia ruchów w tym wymuszona pozycja ciała, zmęczenie długotrwałym prowadzeniem pojazdu oraz często niekorzystne warunki atmosferyczne panujące na drodze w ekspozycji całego życia zawodowego prowadzić mogą do chorób związanych z układem naczyniowo sercowym, czego skutkiem może być zawał mięśnia sercowego .

Przed zdarzeniem z dnia 23 maja 2014r. H. K. leczył się u lekarza rodzinnego z powodu schorzeń kręgosłupa, nie zgłaszał dolegliwości naczyniowo-sercowych.

Do śmierci H. K. pozostawał w związku małżeńskim z T. K., z ich małżeństwa urodziły się dzieci, które są pełnoletnie i samodzielnie się utrzymują. H. K. nie posiadał dzieci pozamałżeńskich ani nie miał innych osób na utrzymaniu.

Postanowieniem z dnia 30 czerwca 2014r. wydanym w sprawie sygn. akt Ds. 502/14 prokurator umorzył postępowanie w sprawie wypadku drogowego zaistniałego w dniu 23 maja 2014r. wobec braku znamion czynu zabronionego. W uzasadnieniu wskazano, iż z przeprowadzonych oględzin zewnętrznych i sekcji zwłok zmarłego pracownika oraz z opinii biegłego lekarza wynika, że H. K. w dniu 23 maja 2014r. zmarł śmiercią naturalną z przyczyn chorobowych samoistnych z powodu świeżego zawału mięśnia sercowego.

Dowód: dokumenty zgromadzone w aktach organu rentowego w tym dokumentacja medyczna znak: (...), kserokopia akt osobowych H. K. (k.41-44), dokumenty w aktach śledztwa sygn. akt Ds. 502/14, dokumentacja medyczna H. K. (k.26-33), zeznania świadka W. K. (1) (k.86-87), T. S. (k.87-88), zeznania odwołującej (k.143 w zw. z k38) .

Pozwany organ nie uznał zdarzenia za wypadek przy pracy- stwierdził brak przyczyny zewnętrznej zdarzenia.

Decyzją z dnia 16 lutego 2015r. znak: (...) pozwany organ rentowy odmówił T. K. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy jakiemu uległ w dniu 23 maja 2014 r. H. K..

Dowód: dokumenty zgromadzone w aktach organu rentowego, znak: (...)

Przyczyną zdarzenia z dnia 23 maja 2014r. jakiemu uległ H. K. był przyczyna wewnętrzna-zaawansowana miażdżycza naczyń wieńcowych. Zamknięcie naczynia doprowadziło do zawału serca, którego następstwem był zgon. U zmarłego stwierdzono zaawansowaną rozsianą miażdżycę naczyń wieńcowych. Wcześniej wystąpił zawał serca niemy klinicznie (bezobjawowy), mięsień lewej komory był znacznie przerośnięty. Zarówno zaawansowana miażdżycza naczyń wieńcowych jak i przerost mięśnia lewej komory serca są czynnikami szczególnie predysponującymi do wystąpienia zawału serca i nagłego zgonu. Zgon nastąpił śmiercią naturalną, z przyczyn chorobowych samoistnych z powodu świeżego zawału serca. Czynniki zewnętrzne w postaci warunków pogodowych, wykonana praca i stres z nią związany nie miały istotnego wpływu na wystąpienie zawału.

Dowód: opinia biegłych specjalisty medycyny pracy B. Z. i internisty- kardiologa J. P. z dnia 5 kwietnia 2016 r. (k. 102-103). dokumenty w aktach śledztwa sygn. akt Ds. 502/14

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów.

Przymiot autentyczności Sąd przyznał dokumentom zgromadzonym w aktach sprawy, aktach pozwanego organu rentowego znak: (...) w tym zgromadzonej w aktach dokumentacji medycznej, aktach prokuratury albowiem zostały one sporządzone przez osoby do tego uprawnione, w ramach przysługujących im kompetencji i w przewidzianej

prawem formie. Nadto ich treść i forma nie były kwestionowane przez żadną ze stron procesu, a zatem i Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Przymiot pełnej wiarygodności Sąd przyznał zeznaniom świadków W. K. (2) i T. S. albowiem były spójne, logiczne i jasne raz korespondowały z dokumentacją powypadkową zmarłego.

Sąd dał wiarę i za wiarygodne ocenił przesłuchanie odwołującej T. K. albowiem twierdzenia odwołującej były jasne, przekonujące i korespondowały z dokumentacją medyczną zmarłego.

Z uwagi na przedmiot sporu, rodzący konieczność zaczerpnięcia fachowej wiedzy z dziedziny medycyny. Istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy miała opinia biegłych lekarzy sądowych specjalisty medycyny pracy B. Z. i internisty-kardiologa J. P. z dnia 5 kwietnia 2016 r.

W opinii z dnia 5 kwietnia 2016 roku biegli wskazali, iż przyczyną zdarzenia dnia 23 maja 2014r. jakiemu uległ H. K. była przyczyna wewnętrzna-zaawansowana miażdżyca naczyń wieńcowych. Zamknięcie naczynia doprowadziło do zawału serca, którego następstwem był zgon. U zmarłego stwierdzono zaawansowaną rozsianą miażdżycę naczyń wieńcowych, a czynniki zewnętrzne w postaci warunków pogodowych, wykonana praca i stres z nią związany w omawianym przypadku nie miały istotnego wpływu na wystąpienie schorzenia.

Przystępując do oceny powyższej opinii na wstępie wskazać należy, iż zdaniem Sądu Najwyższego opinia biegłego podlega ocenie – przy zastosowaniu art. 233 § 1 kpc – na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonego we wnioskach (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2000 r., I KKN 1170/98, OSNC 2001/4/64). Opinia biegłego podlega zatem, tak jak inne dowody, ocenie według cytowanego powyżej artykułu, ale odróżniają ją szczególne kryteria wartościowania. Przedmiotem opinii biegłego nie jest bowiem przedstawienie faktów, lecz ich ocena na podstawie fachowej wiedzy (wiadomości specjalnych). Nie podlega ona weryfikacji, jak dowód na stwierdzenie faktów, na podstawie kryterium prawdy i fałszu, lecz chodzi o pozytywne lub negatywne uznanie wartości zawartych w opinii wniosków. Sąd nie jest zatem związany opinią biegłego i ocenia ją na podstawie art. 233 kpc. Swoistość tej oceny polega na tym, iż nie chodzi tu o kwestię wiarygodności, lecz o pozytywne lub negatywne uznanie wartości rozumowania zawartego w opinii i uzasadnienie, dlaczego pogląd biegłego trafił lub nie do przekonania sądu (por. W. Ossowski Uwagi o korzystaniu z biegłych w sprawach cywilnych, Nowe Prawo 1960, nr 10, s. 1350). Sąd może oceniać opinię biegłego pod względem fachowości, rzetelności czy logiczności. (vide orzeczenie Sądu Najwyższego z 19 grudnia 1990 r., I PR 148/90, OSP 1991, nr 11-12, poz. 300). Według orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 1970 r., I CR 224/70 (Biul. SN 1970, nr 11, poz. 203) kontrola opinii biegłego powinna polegać na sprawdzeniu prawidłowości – z punktu widzenia wymagań logiki i zasad doświadczenia życiowego – rozumowania przeprowadzonego w jej uzasadnieniu (art. 285 kpc), które doprowadziło do wydania przez biegłego takiej, a nie innej opinii.

W oparciu o powyższe wytyczne, Sąd uznał opinię biegłych lekarzy sądowych specjalisty medycyny pracy B. Z. i internisty, kardiologa J. P. za przydatną dla rozstrzygnięcia sprawy. Została ona sporządzona przez specjalistów z właściwej dla przedmiotu sprawy dziedziny medycyny, po uprzednim zapoznaniu się z dokumentacją lekarską dotyczącą H. K., w oparciu o którą biegli sformułowali jednoznaczne wnioski końcowe opinii, odpowiadając na postawione przez Sąd w tezie dowodowej pytania. W ocenie Sądu, analizowaną opinię biegłych uznać należy za rzetelną, wyczerpującą i czyniącą zadość postawionej przez Sąd tezie dowodowej. Wniosek w niej zawarty został sformułowany w sposób stanowczy i przekonujący, wyjaśniając dostatecznie kwestie wymagające wiadomości specjalnych. Z uwagi zatem na powyższe, w ocenie Sądu sporządzona na potrzeby niniejszego postępowania opinia w/w biegłych lekarzy sądowych w wyczerpujący sposób wyjaśniła kwestie sporne w sprawie i jako taka jest miarodajna do rozstrzygnięcia przedmiotu sporu.

Pełnomocnik odwołującej wprawdzie zakwestionował opinię, jednakże nie składał wniosków o jej uzupełnienie lub o dopuszczenie dowodu z opinii innych biegłych. Nie wykazał jakichkolwiek okoliczności podważających opinię,

natomiast samo niezadowolenie strony z treści opinii biegłego nie stanowi podstawy do przeprowadzenia dowodu z opinii innego biegłego, o co zresztą strona nie wniosła.

Dlatego też Sąd podzielił dokonane przez biegłych ustalenia i przyjął je za podstawę swojego orzeczenia ustalając, iż zdarzenia z dnia 23 maja 2014 roku nie można uznać za wypadek przy pracy.

W konsekwencji Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania ustaleń powołanych w sprawie biegłych i tym samym powoływania innych biegłych tej samej lub innej specjalności, albowiem opinia w/w biegłego sporządzona została w sposób rzetelny i jasny, w oparciu o zebraną w sprawie i przedstawioną biegłemu dokumentację medyczną, a konkluzje opinii były jasne, konkretne i przekonujące.

Tak też wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 listopada 1974 roku, II CR 638/74, (OSP 1975/5/108,) w myśl którego jeżeli opinia biegłego jest tak kategoryczna i tak przekonywująca, że Sąd określoną okoliczność uznaje za wyjaśnioną, to nie ma obowiązku dopuszczania dowodu z dalszej opinii biegłych.

Sąd zważył, co następuje

W art. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tj. Dz.U. z 2009r poz.1322 ze zm.) ustawodawca wskazał, iż za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych;
 - 2) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
 - 3) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.
2. Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:
- 1) w czasie podróży służbowej w okolicznościach innych niż określone w ust. 1, chyba że wypadek spowodowany został postępowaniem pracownika, które nie pozostaje w związku z wykonywaniem powierzonych mu zadań;
 - 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
 - 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Stosownie do treści art. 13 ust. 1 wskazanej ustawy członkom rodziny ubezpieczonego, który zmarł wskutek wypadku przy pracy przysługuje jednorazowe odszkodowanie, przy czym stosownie do ust. 2 pkt 1 tego przepisu członkami rodziny uprawnionymi do odszkodowania są m.in.: małżonek.

Organ rentowy odmówił odwołującej prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu śmiertelnego wypadku przy pracy męża odwołującej H. K. w dniu 23 maja 2014r. podnosząc, iż z uwagi na brak przyczyny zewnętrznej zdarzenia wypadku nie można uznać za wypadek przy pracy. Odwołująca podniosła natomiast, iż przyczyną zewnętrzną zdarzenia były okoliczności opisane w pkt 5 protokołu powypadkowego z dnia 17 lipca 2014r. tj. „nadmierne obciążenie psychiczne poszkodowanego spowodowane stresem związanym np. z sytuacjami zagrożenia życia, które mogło być podczas wykonywania pracy kierowcy, długotrwałe prowadzenie pojazdu w wymuszonej pozycji ciała, niekorzystne warunki atmosferyczne -wysokie temperatury”.

Zatem kwestią sporna między stronami było czy zdarzenie, w wyniku którego w dniu 23 maja 2014 roku zmarł H. K., jest wypadkiem przy pracy, a więc czy zostały spełnione przewidziane w powołanym przepisie przesłanki uznania zaistniałego zdarzenia za wypadek przy pracy, a mianowicie: nagłość zdarzenia, wystąpienie urazu lub śmierci, przyczyna zewnętrzna tego zdarzenia oraz związek zdarzenia ze zwykłymi czynnościami związanymi z

pracą, które muszą wystąpić kumulatywnie. Przy czym przesłanka związku z pracą i nagłości zdarzenia nie były kwestionowane. Dopiero ustalenie istnienia powyższych przesłanek pozwala na rozstrzygnięcie o uprawnieniu odwołującej do wnioskowanego świadczenia.

Przez przyczynę zewnętrzną rozumie się przyczynę stanowiącą źródło wypadku, leżącą poza organizmem pracownika. Wymóg zewnętrznego charakteru zdarzenia ma to znaczenie, iż wyłącza możliwość uznania za wypadek przy pracy choroby lub pogorszenia stanu chorobowego, będących objawem rozwoju samoistnego schorzenia, które doprowadziłoby do upośledzenia czy zahamowania funkcjonowania ustroju niezależnie od wykonywanych w zatrudnieniu czynności. Przyczyna zewnętrzna nie musi być natomiast wyłączną przyczyną wypadku, wystarczy, że przyczyni się ona jedynie do powstania uszczerbku na zdrowiu. Związku przyczynowego szkody z przyczyną zewnętrzną nie przerywa także włączenie się innych przyczyn ubocznych. Gdy przyczyna wypadku ma charakter mieszany, wystarczy, jeśli zostanie wykazane, że bez czynnika zewnętrznego nie doszłoby do szkodliwego skutku. (zob. Z. Salwa, Pojęcie wypadku przy pracy, PiZS 2003/3/18; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 1963 roku, stanowiąca zasadę prawną, III PO 15/62, OSNC 1963/10/215, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 1990 roku, II PR 52/90, PiZS 1991/4/63).

Przyczyną zewnętrzną zdarzenia może być każdy czynnik zewnętrzny, tzn. nie wynikający z wewnętrznych właściwości człowieka i nie wyklucza możliwości uznania za wypadek przy pracy okoliczność, że zdarzenie nastąpiło w wyniku wykonywania zwykłych czynności pracownika, jeżeli przyczyniły się w znaczącym stopniu do pogorszenia samoistnej choroby pracownika (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 05.02.1997r., II UKN 85/96, OSNP 1997/19/386, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16.02.1977r., III PRN 55/76).

Zewnętrzność przyczyny rozumieć należy nie tylko jako uraz mechaniczny (uderzenie, zgniecenie, przecięcie itp.), ale także uraz innego rodzaju jak np. uraz wywołany działaniem czynnika mechanicznego lub związku chemicznego, a także urazy termiczne (oparzenie, odmrożenie itp.). Przyjmuje się, iż przyczyna zewnętrzna nie musi być wyłączną przyczyną wypadku przy pracy. W takiej sytuacji wystarczające jest wykazanie, iż bez czynnika zewnętrznego nie doszłoby do szkodliwego skutku.

Z analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika iż zmarły H. K. w dniu 23 maja 2014 roku pracując jako kierowca ciągnika siodłowego marki (...) z naczepą transportował stłuczkę szklaną od klienta z Z. do miejsca docelowego -G.. Tego dnia panowały trudne warunki atmosferyczne- była wysoka temperatura. Na H. K. spoczywała presja w związku z potrzebą szybkiego załadunku. H. K. rozpoczynał pracę w poniedziałek a kończył w piątek. Około godziny 15:00 podczas prowadzenia pojazdu na drodze krajowej nr (...) z kierunku miejscowości G. w kierunku miejscowości P. uległ wypadkowi. Poszkodowany w pewnym momencie zjechał na lewą stronę drogi, następnie na lewe pobocze i uderzył w stojące przy poboczu drzewa. W wyniku tego zdarzenia ubezpieczony doznał urazów ciała w postaci: urazu głowy, zniekształcenia obojczyka prawego oraz rany przedramienia prawego. Poszkodowany został przetransportowany helikopterem do szpitala w P., gdzie w trakcie podjętych czynności medyczno-ratunkowych H. K. zmarł.

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego ocena przyczyny zgonu pracownika wymaga wiadomości specjalnych i dlatego może być dokonana przez sąd po zasięgnięciu opinii biegłych sądowych – lekarzy właściwych specjalności, a nie wyłącznie na podstawie zeznań świadka nie mających takich wiadomości (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 1994 roku, sygn. akt II PRN 4/94, OSNP 1994/9/146). Niemożliwym zatem było oparcie się w sprawie wyłącznie na wypowiedziach świadka, czy też ustaleniach protokołu powypadkowego.

Z opinii biegłych specjalisty medycyny pracy i internisty- kardiologa, których wnioski Sąd przyjął jako własne wynika jednoznacznie, iż przyczyną zdarzenia dnia 23 maja 2014r. jakiemu uległ H. K. był przyczyna wewnętrzna-zaawansowana miażdżycza naczyń wieńcowych. Zamknięcie naczynia doprowadziło do zawału serca, którego następstwem był zgon. U zmarłego stwierdzono zaawansowaną rozsianą miażdżycę naczyń wieńcowych. Wcześniej wystąpił zawał serca niemy klinicznie (beobjawowy), mięsień lewej komory był znacznie przerośnięty. Zarówno zaawansowana miażdżycza naczyń wieńcowych jak i przerost mięśnia lewej komory serca są czynnikami szczególnie

predysponującymi do wystąpienia zawału serca i nagłego zgonu. Czynniki zewnętrzne w postaci warunków pogodowych, wykonana praca i stres z nią związany jak wskazali biegli nie miały istotnego wpływu na wystąpienie schorzenia. Przeprowadzona sekcja zwłok wykazała, iż zgon H. K. nastąpił z przyczyn z przyczyn chorobowych samoistnych z powodu świeżego zawału serca.

W tej sytuacji uznać należało, iż odwołująca nie udowodniła, by zgon H. K. spowodowany był innymi niż wewnętrzną przyczynami, w szczególności przyczyną zewnętrzną w postaci nadmiernego obciążenia psychicznego poszkodowanego spowodowanego stresem związanym np. z sytuacjami zagrożenia życia, którą mogło być podczas wykonywania pracy kierowcy, długotrwałe prowadzenie pojazdu w wymuszonej pozycji ciała oraz niekorzystne warunki atmosferyczne -wysokie temperatury. Materiał dowodowy nie wskazuje też na to, iż jakaś z przyczyn zewnętrznych w sposób istotny przyczyniła się do wątplenia zawału u zmarłego w tym miejscu i czasie. Obowiązek wskazania dowodów dla stwierdzenia faktów obciąża zgodnie z treścią art. 6 kc tę ze stron, która wywodzi z nich skutki prawne. To zatem w jej gestii pozostaje powoływanie dowodów świadczących o racji jej poglądów na daną sprawę, skutkujących pozytywnym dla niej rozstrzygnięciem i uwzględnieniem przez Sąd jej żądań. Nie przedstawienie z kolei przez strony postępowania dowodów na poparcie twierdzeń, z których wywodzą skutki prawne powoduje, iż muszą one ponieść konsekwencje braku aktywności dowodowej (vide uchwała SN z dnia 19 maja 2000 roku, III CZP 4/00, OSNC 2000/11/195, wyrok SN z dnia 15 lipca 1999 roku, I CKN 415/99, LEX nr 83805). Należy przy tym podkreślić, iż samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 kpc) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (art. 232 kpc i art. 6 kc).

Reasumując, przyczyna śmierci H. K. była wewnętrzną, a zgon nastąpił z przyczyn naturalnych – zawału serca. Odwołująca nie wykazała, by jakiś czynnik zewnętrzny mógł wpłynąć w istotny sposób na zgon H. K.. Sama okoliczność że śmierć nastąpiła w trakcie wykonywania pracy nie daje podstaw do twierdzenia, że H. K. uległ wypadkowi przy pracy. Z tym związane jest bowiem wykazanie innych wyżej wskazanych elementów wypadku przy pracy, a mianowicie, że wystąpiła przyczyna zewnętrzna tego zdarzenia. Dla uznania określonego zdarzenia za wypadek przy pracy niezbędne jest bowiem wykazanie, iż wystąpiły łącznie wszystkie elementy, składające się na definicję wypadku przy pracy, a więc także wykazanie, że istniała przyczyna zewnętrzna zgonu (vide wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 13 września 2006 roku w sprawie o sygnaturze akt VIII Ua 43/06), co w sprawie nie ma miejsca.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2010 r. I UK 181/10 na który powoływała się odwołująca jako uzasadniający uwzględnienie odwołania, w którym Sąd stwierdził, iż w świetle art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 199, poz. 1673 ze zm.) zewnętrzną przyczyną zdarzenia (zawału serca), będącego wypadkiem przy pracy, może być wykonywanie pracy w normalnych warunkach, jeśli ze względu na stan zdrowia pracownika powodowały one nadmierne obciążenie jego organizmu nie może eo ipso stanowić podstawy do uwzględnienia odwołania w okolicznościach niniejszej sprawy Wskazać należy, iż w przedmiotowej sprawie odwołująca nie wykazała, by praca zmarłego w normalnych warunkach ze względu na stan zdrowia zmarłego powodowała nadmierne obciążenie organizmu do której to sytuacji odwoływał się Sąd Najwyższy w cytowanym orzeczeniu. Sąd Najwyższy wskazał, iż praca w normalnych warunkach może być uznana za zewnętrzną przyczynę wypadku przy pracy polegającego np. na zawale serca ale wtedy gdy warunki pracy były nieodpowiednie ze względu na stan zdrowia pracownika czego w toku niniejszego postępowania odwołująca nie wykazała.

Uwzględniając powyższe rozważania, Sąd na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego oraz art.477¹⁴ §1 kpc oddalił odwołanie jako bezzasadne, o czym orzekł w sentencji wyroku.

SSR Anna Kowalska